

NOLLAN KEKSIJÖIDEN KALENTERI

Ennen vuotta 1957 Intiassa oli käytössä useita kymmeniä kalentereja. Niiden rakenne oli jossain määrin samankaltainen, mutta vuosittaiset juhlat ja niiden ajoitukset poikkesivat toisistaan riippuen paikallisesta hindulaisuuden haarasta. Intia on erityin laaja, ja sen alueella elävät kulttuurit ovat hyvin moninaisia, vaikka niissä onkin myös yhtenäisiä piirteitä. Hindulaisuus itsessäänkään ei ole yhtenäinen uskonto, vaan siihen liittyy monenlaisia suuntauksia.

INTIALAINEN KALENTERI

Vuoden 1957 kalenteriuudistuksessa luotu Intian kansallinen kalenteri suunniteltiin useiden alueellisten kalenterien pohjalta, ja sitä käytetään Intiassa gregoriaanisen kalenterin rinnalla. Kalenterissa on 12 kuukautta, joissa on 30 tai 31 päivää. Karkauspäivä lisätään ensimmäiseen kuukauteen samoina vuosina kuin gregoriaanisessa kalenterissa on karkauspäivä. Kalenterin ajanlasku alkaa vuodesta 78, joka on kalenterin 0 vuosi.

Intian kansallinen kalenteri onkin yksi niistä harvoista ajanlaskuista, joissa käytetään vuotta 0. Tämä onkin varsin sopivaa, sillä vanhan maailman kansoista juuri hindut keksivät nollan. Länsimainen ajanlasku puolestaan alkaa vuodesta yksi.

Vanhemmat intialaiset kalenterit, joiden avulla määritettiin hindujen, buddhalaisten ja jainalaisten eri juhlapäivät, olivat lunisolaarisia kalentereita eli ne perustuivat auringon ja kuunliikkeisiin. Useimissa kalentereissa kuukausia oli 12 ja niiden pituus oli 29,5 vuorokautta. Näin ollen tavallisessa vuodessa oli 354 päivää, mikä on 11 vuorokautta vähemmän kuin todellisessa vuodenkestossa. Sen vuoksi noin joka kolmasvuosi lisättiin karkauskuukausi, jotta kalenteri seuraisi vuodenaikoja.

VUOTUISJUHLAT

Intiassa vietetään hyvin monenlaisia paikallisia ja alueellisia vuotuisjuhlia. Juhlien aiheena voi olla jonkun jumaluuden kunnioittaminen, tai ne voivat liittyä vuodenvuorokiertoon. Esimerkiksi holi on kevään saapumisen riehakas juhla, jota voisi verrata laskiaisena karnevaaleihin Euroopassa tai suomalaiseseen vapun viettoon.

Jumaluuksiin liittyviä suosittuja juhlia ovat muun muassa *Durga Puja* ja *Ganesh Chaturthi*. Durga Puja on Durga-jumalattarelle omistettu juhla, jota vietetään erityisesti Länsi-Bengalin, Assamin, Jharkhandin, Orissan ja Tripuran osavaltioissa, mutta myös Nepalissa. Juhla on vuoden suurin juhla Länsi-Bengalin ja Tripuran osavaltioissa, joissa asuu valtaosa bengalilaisista hinduista. Durga Pujan merkitys kasvoi brittiläisen siirtomaavallan aikana, koska Durga-jumalattaresta tuli Intian itsenäisyysliikkeen ikoni. Durga Pujaa vietetään useita päiviä asvina-kuukauden alussa eli gregoriaanisen kalenterin mukaan syyskuun ja lokakuun vaihteessa. Juhlan aikana ylellisesti koristellut jumalattaren kuvat upotetaan jokiin.

Ganesh Chaturthi on Ganesha-jumalalle omistettu juhla. Elefantinpäinen Ganesha on yksi intian suosituimmista jumaluuksista. Juhla sijoittuu elo-syyskuuhun eli intialaisessa kalenterissa bhadra-kuuhun. Juhlaa vietetään kasvavan kuun neljäntenä päivänä, joten sen päivämäärä vaihtelee. Juhlan vietto aloitetaan Ganesha-patsaiden rakentamisella ja koristelemisellä. Juhlaan kuuluvat suvun ja naapureiden kanssa syötävät yhteiset ateriat. Viimeisenä päivänä juhlijat kokoontuvat saattamaan Ganesha-patsaat veteen.

Yleisiä valtakunnallisia juhlapäiviä Intiassa on vain kolme ja ne liittyvät Intian valtiolliseen historiaan. Gregoriaanisen kalenterin mukaan nämä ovat 26.1. tasavallan päivä, 15.8. Intian itsenäisyyspäivä ja 2.10. Mahatma Gandhin syntymäpäivä.

DIWALI

Diwali eli deepavali on hindujen loppusyksyn juhla, jota viettävät myös jainalaiset ja sikhit. Diwali ajoittuu hindukalenterin viimeisen kuukauden, asvinan, loppuun. Meidän kalenterimme mukaan tämä tarkoittaa yleensä loka-marraskuun vaihdetta.

Eri uskonnoissa diwaliin liitetään hieman eri merkityksiä. Hindulaiset juhlistavat diwalina

Rama-jumalan paluuta maanpaosta Sri Lankalta ja voittoa demoneista, tai toisilla seuduilla Devi-jumalattaren voittoa pahuudesta. Kaikkia tapahtumia kuvaa valon voitto pimeydestä niin kirjaimellisesti kuin kuvaannollisestikin. Diwali muistuttaa siitä, että ihmisen henkisyys ja sisäinen valo on suurempi kuin pahuus.

Diwali on myös toivon juhla. Yleisesti sitä pidetään vuoden päätösjuhlana, ja diwalina myös suurin osa yrityksistä aloittaa uuden tilikauden. Diwali on suurimmassa osassa Intiaa myös sadonkorjuujuhla, johon mennessä maanviljelytyöt on saatu päätökseen ja työn antimista voidaan nauttia.

Diwali kestää useimmiten viidestä yhdeksään päivää. Sen kulkuun liitetään monia paikallisia legendoja ja jumaltaruja. Diwalin eri päivinä muistellaan erilaisia historiallisia tai myyttisiä tapahtumia – alueesta ja uskonnosta riippuen – esimerkiksi koristelemalla myyttisiä hahmoja esittäviä patsaita.

Kaikkia diwalin vieton tapoja yhdistää valon läsnäolo. Se voi näyttäytyä öljylamppujen rivistöinä, perinteisinä savilyhtyinä, tähdenmuotoisina paperilyhtyinä tai nykyisin usein ilotulituksina. Pienet paukkupommit ovat tulleet erityisen suosituiksi lasten keskuudessa. Kodit valaistaan kauttaaltaan kynttilöillä tai koristevaloilla. Diwali on valon juhla.

Lisätietoa: <http://helinamuseo.fi/kouluille/opetus-paketit-verkossa/vuosi-juhlien/#diwali>

HOLI

Temppeliarteeseen ikuistettujen kuvausten perusteella holi on hindujen juhlista vanhimpia. Alunperin holi oli juhla, joka järjestettiin maanviljelyskulttuurissa kevään saapumisen kunniaksi. Talven väistyminen ja kevään tuleminen näkyy juhlassa yhä käytettävien värien muodossa. Holia sanotaankin värien juhlaksi.

Keväisen holin juhliminen kestää ainakin kaksi päivää hindukalenterin phalguna-kuun viimeisen täydenkuun aikaan. Länsimaisen kalenterin mukaan juhla sijoittuu yleensä maaliskuuhun tai huhtikuun alkuun.

Holia juhlitaan vähintään kaksi päivää, mutta sen kesto vaihtelee alueittain. Juhlan valmistelu aloitetaan keräämällä polttopuita suureen rovioon. Vanhaa myyttiä mukailen ensimmäisenä

juhlapäivänä roviolle asetetaan pahan Holika-demonin kuva, joka poltetaan. Joskus Holikan syliin pannaan myös palamattomista materiaaleista valmistettu Prahlad eli ilkeän kuninkaan hyvä poika. Rituaali kuvastaa hyvän voittoa pahasta.

Toisena, eli täydenkuun jälkeisenä päivänä on varsinainen värien juhla. Silloin ihmiset heittävät värijauheita tai väriliuosta toistensa päälle. Väriliuoksia käytettäessä väri sekoitetaan veteen ja sitä ruiskutetaan ihmisten päälle esimerkiksi pumpuilla. Tunnelma on riehakas, kaikkia ohikulkijoita saa värjätä vapaasti. Holi on yleinen hulluttelujuhla, jolloin pilanteko ja kepposet ovat sallittuja.

Värien ruiskutus periytyy erään tarinan mukaan Krishnasta, joka oli kateellinen puolisonsa Radhan vaaleudesta omaan tummaan ihoonsa verrattuna. Krishna valitti epäkohdasta äidilleen, joka käski poikansa värjätä Radhan mieleisekseen. Tämän vuoksi holi on tärkeä päivä rakastavaisille, jotka osoittavat kiintymystään värjäämällä toisensa kirjaviksi.

Lisätietoa: <http://helinamuseo.fi/kouluille/opetus-paketit-verkossa/vuosi-juhlien/#holi>